

Til: Sør-Øst Politidistrikt (post.sor-ost@politiet.no)

Oslo, 10.09. 2025

Kopi: Økokrim (post.okokrim@politiet.no)

Anmeldelse av brudd på naturmangfoldlovens §§ 6 og 15, 1. og 2. ledd samt skoglovens §4, 1. ledd.

Vi anmelder med dette skogeier Jan Ove Bakka (gbnr 129/6) i Notodden, samt sertifisert virksomhet SB-Skog, som har planlagt og forestått hogsten, som er foretatt i nasjonalt verneverdig naturskog med rødlistede arter. Vi mener hogsten er brudd på naturmangfoldlovens § 15, 2. ledd samt skoglovens § 4, 1 ledd. Hogsten ansees også som klart i strid med nml § 6.

Kort bakgrunn og faktaopplysninger:

Nord på Snipåsen i Notodden er det vinteren 2024-2025 gjennomført hogst på ca 30 daa i gammel brannpåvirket furunaturskog (se vedlagt kart). Skogen var på forhånd dokumentert som en del av en nasjonalt viktig naturtype i [Naturbase](https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00127830) fra 2022 (<https://faktaark.naturbase.no/?id=BN00127830>).

Verdivurderingen av området i Naturbase som helhet lyder som følger: «*Sjelden stort og mer eller mindre sammenhengende areal med brannpåvirket furunaturskog i lavlandet. Samlet har åsen svært god kontinuitet og et sjeldent rikt artsmangfold med påvist 25 rødlistede arter, inkludert 2 sterkt truede. Området scorer høyt på parametre knyttet til areal, artsmangfold og skogtilstand. På bakgrunn av dette vurderes området til svært viktig (A).*»

Området er i tillegg beskrevet som en del av et større nasjonalt verneverdig areal på s. 21-22 i rapporten: Nasjonalt viktige lavlandsskoger rundt Follsja, Notodden fra 2020 (<http://lager.biofokus.no/biofokus-rapport/biofokusrapport2020-13.pdf>).

Ved nærmere undersøkelser etter hogsten er det i dag påvist 9 ulike rødlistede gammelskogsarter i det hogde området. Av disse er en sterkt truet (EN), tre sårbare (VU) og fem nær truet (NT). De sårbare artene er sommerfuglen knuskkjukemøll (VU) og lavene lys- og mørk brannstubbela (VU). Det er også påvist flere gnagespor etter den sterkt truede billen *Orthotomicus longicollis* (EN) som underbygger at området har hatt svært høy verdi for biologisk mangfold. Billen *O. longicollis* er knyttet til gammel brannpåvirket lavlandsskog og er i Skandinavia kun kjent med sterke og levedyktige bestander i landskapet rundt Follsja i Notodden som det hogde arealet er en del av, og på den Gotska

Sandön i Sverige som ligger i Østersjøen (<https://lister.artsdatabanken.no/rodlisterforarter/2021/3653>). Dette er derfor en art Norge har internasjonalt ansvar for å ivareta. I tillegg til uttak av tømmer har skogselskapet hogd stående død ved og kjørt i stykker liggende død ved. Vi regner leveområdene for billen og andre krevende gammelskogsarter som ødelagt av hogsten.

Naturvernforbundet anser at hogsten er utført i strid med Naturmangfoldlovens § 6 og § 15, 1. og 2. ledd, jfr skogbrukslovens § 4, 1. ledd og forskrift om bærekraftig skogbruk §5, 1.ledd, og Norsk PEFC Skogstandard, og anmelder derfor skogeieren Jan Ove Bakka (gbnr 129/6), samt sertifisert virksomhet SB-Skog for brudd på nml § 15, 1. og 2. ledd, eventuelt også brudd på sl § 4, 1 ledd. Hogsten ansees også som klart i strid med nml § 6. Naturvernforbundet anser planleggingen og gjennomføringen av hogsten som en grov overtredelse av nml §§ 6 og 15 og ber om at det reageres kraftig på slik miljøkriminalitet jfr. nml § 75, 2. ledd.

Hogstselskapet skal generelt sjekke offentlige databaser før hogst og spesielt Naturbase der området var kategorisert som svært viktig/nasjonalt viktig for biologisk mangfold. Miljøavdelingen i SB-skog/Viken skog har også i 2021 fått tilsendt og var kjent med rapporten «Nasjonalt viktige lavlandsskoger rundt Follsja, Notodden» der området står beskrevet som nasjonalt viktig og med et stort potensial for rødlistearter.

Etter flere år med mediasaker, og konflikt med miljøorganisasjonene om forekomst og hogst av store naturverdier rundt i Follsja-området generelt. Er det åpenbart at det var kjent for både skogeier og hogstselskapet at eldre furuskog i denne regionen og på denne eiendommen hadde stort potensial for høy naturverdi. En tilsvarende hogst av furuskog med høy naturverdi i 2019 på samme eiendom beliggende på Vikåsen ble bl.a. omtalt i både Aftenposten i 2020, Dagens Næringsliv i 2021 før hogsten av Ongelåsen-Saurtjønn i 2022. (<https://www.aftenposten.no/norge/i/70ewdw/si-hei-til-denne-krabaten-det-er-100-aar-siden-sist-hun-ble-sett-i-norge-naa-trues-den-siste-skogen-hennes>) (<https://www.dn.no/d2/barekraft/skogbruk/artsmanfold/anne-sverdrup-thygeson/biologer-gar-knallhardt-ut-mot-skogindustriens-flatehugst/2-1-1102092>). Øvrige mediasaker fra området er samlet på denne siden tilknyttet Forskning.no, som underbygger at skogverdiene i området var allment kjent. (<https://blogg.forskning.no/blogg-bevaringsbiologene/opphetet-debatt-om-truede-arter-og-skognaeringas-miljoansvar-i-notodden/1709489>)

Skogsertifiseringen pålegger en vurdering av behovet for opprettelse av nøkkelbiotoper ved bl.a. forekomst av naturtyper, trua arter, gamle trær, død ved eller andre indikasjoner på naturverdier.

Naturvernforbundet legger til grunn at planlegging av hogsten ikke har fanget opp eller tatt hensyn til død ved, gamle trær, rødlistede arter eller nasjonale naturverdier som fantes i området før hogst.

Hogst av nasjonalt viktig skog med funn av trua arter mener vi er klart brudd på Nml § 6 aktsomhetsplikten. Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i § 4 og 5.

Nml § 15, 1. og 2. ledd: Høsting og annet uttak av naturlig viltlevende dyr skal følge av lov eller vedtak med hjemmel i lov. Ved enhver aktivitet skal unødig skade og lidelse på viltlevende dyr og deres reir, bo eller hi unngås. Hogsten her utgjør en åpenbar trussel mot den eksisterende bestanden av bl.a. knuskkjukemøll (VU) og den sterkt truede billen *O. longicollis* (EN). 2. ledd gir tillatelse til høsting og annen bruk av viltlevende planter og sopp så langt det ikke truer overlevelsen av den aktuelle bestanden. Hogsten her utgjør en åpenbar trussel mot den eksisterende bestanden av rødlistede sopp og lav, deriblant de 2 sårbare artene mørk- og lys brannstubbelaiv (VU). Videre er den nær truede soppen flekkhvithukje (NT) i prosess til å bli rødlistet internasjonalt (https://redlist.info/iucn/species_view/308772).

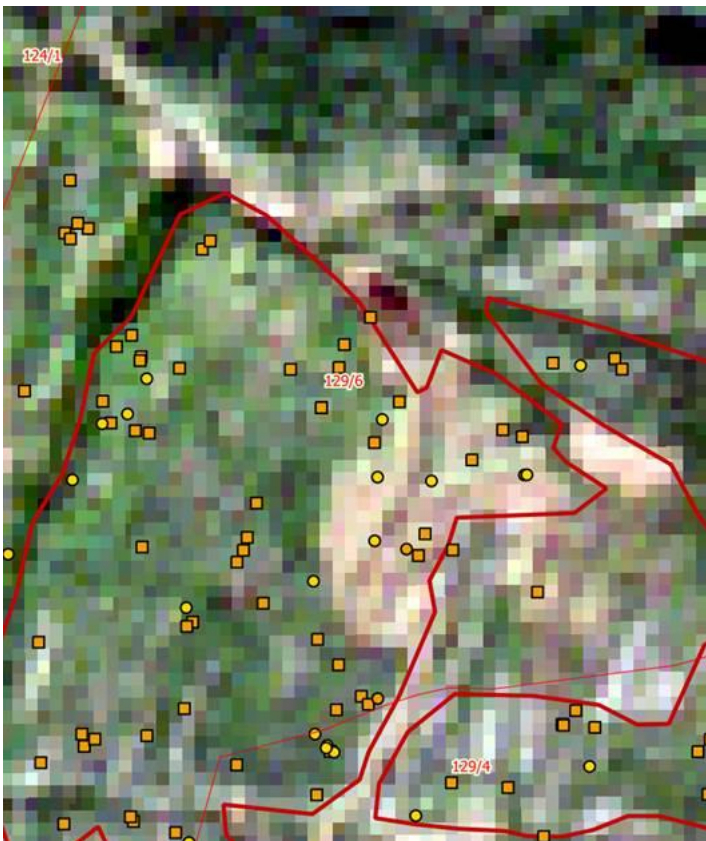
Sl § 4, 1 ledd pålegger skogeieren å sørge for at alle tiltak i skogen blir gjennomførte i samsvar med lov og forskrift, og videre skal hen ha oversikt over miljøverdiene i egen skog og ta hensyn til dem ved gjennomføring av alle tiltak i skogen.

Bærekraftforskriftens § 5, 1.ledd pålegger skogeieren å sørge for at verdiene i viktige livsmiljøer blir tatt vare på i samsvar med retningslinjene i Norsk PEFC Skogstandard.

Ifølge Artsdatabanken har arter vurdert til kategorien sårbare (VU), sterkt truet (EN) eller kritisk truet (CR) på rødlista, høy til ekstremt høy risiko for å dø ut fra Norge hvis de rådende forholdene vedvarer. For den sterkt truede billearten er skogsdrift, treslagskifte og opphør av skogbrann oppgitt som viktige trusler. Fortsatt hogst i leveområdene bidrar til at "forholdene vedvarer". Dette gjelder også spesielt for arter Norge har et internasjonalt ansvar for.

Selv om det etter skogbruksloven er skogeier som er ansvarlig for å ta hensyn til miljøverdiene, velger vi i tillegg også å anmelde SB-Skog, da det er dette firmaet som har planlagt og forestått hogsten. Slik skogsdrift planlegges og utføres i dag, er det i stor grad tømmerkjøper/driftsselskap som foretar planlegging og drift på vegne av skogeier.

Vennligst ta kontakt om det ønskes mer utfyllende dokumentasjon og informasjon i saken, bl.a. dialog med skogeierorganisasjonen, kart og bildedokumentasjon.

Figur 1: Satellittfoto av hogsten (lyst felt sentralt) med avgrensing av nasjonalt viktig naturtype (rød strek) og funn av rødlistearter fra Artskart (prikker)

Vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Truls Gulowsen /s/
Leder

Gjermund Andersen /s/
Leder i Skogutvalget